

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ค.แผนกฯ อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

1(2)

สัญญาณเตือนภัยของกลุ่มบริษัทที่ผิดสัญญาการซื้อเงิน : กรณีศึกษา
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมคิด ตันกิม

24 พ.ย. 2547

185584

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

สาขาวิชานักวิเคราะห์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2547

ISBN 974-3837-46-9

ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่งานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑี
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.ศิลป์ชัย บวีณพงษ์พัฒน์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่งานนิพนธ์

ประธาน

(ดร.ศิลป์ชัย บวีณพงษ์พัฒน์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าบัวดดา)

กรรมการ

(ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์)

คณะกรรมการนุชยศาสตร์และสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีคณามนุชยศาสตร์และสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัต พกรัตน์แดง)

วันที่ 1 เดือน มกราคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.ศิตปัชัย ปวีณพงษ์พัฒนา อารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ กรรมการ ที่กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอื้อใจใส่ด้วยดีเสมอมา ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง จึงขอกราบขอบพระคุณมี恩อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณบิดา พี่ ๆ ตลอดจนทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้คำสั่งใจ และให้ความช่วยเหลือซึ่งมีส่วนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สมคิด ตันกิม

45922378 : สาขาวิชา : การบัญชี ; บช.ม. (การบัญชี)

คำสำคัญ : การผิดสัญญาการกู้เงิน

สมคิด ตันกิม : สัญญาณเตือนภัยของกลุ่มบริษัทที่ผิดสัญญาการกู้เงิน (Warning Signal of Default Debt Company : Evidence from The Stock Exchange of Thailand) อาจารย์ที่ปรึกษา
งานนิพนธ์ : ศิลป์ชัย ปวิณพงษ์พัฒน์, บช.ด., 54 หน้า, 2547. ISBN 974-3837-46-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาตัวแบบสัญญาณเตือนภัยการผิดสัญญาการกู้เงิน สำหรับบริษัทขาดทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ไม่ใช่สถาบันการเงินในระยะ 1 ปี ก่อนที่บริษัทจะผิดสัญญาการกู้เงิน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ได้แก่ บริษัทขาดทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ไม่ใช่สถาบันการเงินระหว่างปี พ.ศ. 2538 – 2545 ยกเว้นปี พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2541 จำนวน 136 บริษัท โดย เก็บรวบรวมข้อมูลจากการเงินประจำปี สำหรับตัวแปรอิสระคือ อัตราส่วนทางการเงิน 18 ตัวแปร ซึ่งส่วนหนึ่งคัดเลือกอัตราส่วนทางการเงินจากงานวิจัยในอดีต และอีกส่วนหนึ่งคัดเลือกอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการผิดสัญญาการกู้เงิน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์หลายตัวแปร ได้แก่ การวิเคราะห์จำแนกประเภท และการวิเคราะห์ด้วยโลจิก

ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนทางการเงิน 5 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียน ต่อหนี้สินหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนยอดขายสุทธิต่อสินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 สามารถเป็นตัวแบบสัญญาณเตือนภัยการผิดสัญญาการกู้เงินล่วงหน้าในระยะ 1 ปี ความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบจำลองจากเทคนิควิเคราะห์จำแนกประเภทสามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องร้อยละ 96.5 โดยลักษณะความผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นการพยากรณ์บริษัทที่ผิดสัญญาการกู้เงิน เป็นบริษัทที่ไม่ผิดสัญญาการกู้เงินร้อยละ 1.8 และพยากรณ์บริษัทที่ไม่ผิดสัญญาการกู้เงิน เป็นบริษัทที่ผิดสัญญาการกู้เงินร้อยละ 5.3 ขณะที่ความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบจำลองจากเทคนิควิเคราะห์ด้วยโลจิกสามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องร้อยละ 98.2 โดยลักษณะความผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นการพยากรณ์บริษัทที่ผิดสัญญาการกู้เงินเป็นบริษัทที่ไม่ผิดสัญญาการกู้เงินร้อยละ 1.8 และพยากรณ์บริษัทที่ไม่ผิดสัญญาการกู้เงินเป็นบริษัทที่ผิดสัญญาการกู้เงินร้อยละ 1.8

45922378 : MAJOR : ACCOUNTING: M.ACC. (ACCOUNTING)

KEYWORDS: DEFAULT DEBT COVENANT

SOMKID TANKIM : WARNING SIGNAL OF DEFAULT DEBT COMPANY :
EVIDENCE FROM THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND.

ADVISOR : SINCHAI PAVEENPONGPAT, Ph.D. 54 P. 2004. ISBN 974-3837-46-9

The objective of this study is to determine the warning signal model of default debt for non-financial listed company in Stock Exchange of Thailand, within 1 year before those companies face default debt. Using these indicators will yield in the protection of any seriously financial damage instantly. Samples are 136 non-financial listed companies during 1995 – 2002 except the years in crisis, 1997 and 1998, these data are collected from Annual financial statements. 18 financial ratios are independent variables. Some ratios are selected based on previous empirical research while some ratios are newly investigated since they may represent the ratios for assessing the ability to pay debt technically. This study use multivariate analysis techniques, multivariate discriminant analysis (MDA) and logistic regression analysis.

The results show that five ratios are statistically significant for predicting default debt within 1 year prior to the debt default. They are current assets to current liabilities ratio (CA/CL), working capital to total assets ratio (WC/TA), total liabilities to total assets ratio (TL/TA), retained earnings to total assets ratio (RE/TA) and net sales to total assets ratio (NS/TA). Predictability of multivariate discriminant analysis (MDA) is 96.5% with Type I errors (classifying default debt firms as non-default debt firms) 1.8% and Type II errors (classifying non-default debt firms as default debt firms) 5.3%. Predictability of logit regression analysis is 98.2% with both Type I errors and Type II errors 1.8%.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
สารบัญ.....	๖
สารบัญตาราง.....	๗
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๓
สมมติฐานของการวิจัย.....	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๔
ขอบเขตของการวิจัย.....	๔
นิยามศัพท์.....	๕
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๖
แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายเดือนกียารหิดลัญญาการกฎหมาย.....	๖
แนวคิดในการใช้ข้อมูลของผู้ใช้งานการเงิน.....	๗
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๘
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	๑๕
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	๑๕
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	๑๖
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๒๑
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	๒๑
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๒๙
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๓๐

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษา.....	33
การทดสอบข้อมูลที่มีความผิดปกติ.....	33
ผลการวิเคราะห์ความล้มเหลวของอัตราส่วนทางการเงิน.....	33
การทดสอบสมมติฐาน.....	40
สรุปผลอัตราส่วนทางการเงินที่สามารถเป็นตัวแบบสัญญาณเตือนกัย.....	41
5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	42
สรุปผลการศึกษา.....	42
ข้อเสนอแนะ.....	44
บรรณานุกรม.....	45
ภาคผนวก.....	47
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	54

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนบริษัทคหะเมียนที่ไม่ใช้สถาบันการเงิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 – 2545 ยกเว้นปี พ.ศ. 2540 และปี พ.ศ. 2541	16
2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	18
3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินในปีแรกก่อนที่บริษัทจะ ^{ผิดสัญญาการกู้เงินต่อการจำแนกกลุ่ม โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภท.....}	35
4 ผลการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์จากตัวแบบเทคนิคการวิเคราะห์ ^{จำแนกประเภท.....}	37
5 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินในปีแรกก่อนที่บริษัทจะ ^{ผิดสัญญาการกู้เงิน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทดสอบโดยโลจิท.....}	38
6 ผลการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์จากตัวแบบเทคนิคการวิเคราะห์ ^{ทดสอบโดยโลจิท.....}	40
7 ความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบจำลอง โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ ^{จำแนกประเภท และเทคนิคการวิเคราะห์ทดสอบโดยโลจิท.....}	41